

İlham Əliyevin prinsipial mövqeyi

Dövlətimizin başçısı müstəqil siyasəti ilə dünyanın diqqətini çəkir

İstənilən dövlətin apardığı xarici siyasət, beynəlxalq və regional qurumlardakı fəallığı, hamılıqla müəyyən edilmiş dəyər və prinsiplərə münasibəti onun dünyadakı yerini və rolunu müəyyən edir.

Artıq təxminən 32 ildir ki, müstəqil ölkə kimi böyük dövlətçilik nailiyyətlərinə imza atan Azərbaycanın xarici siyasət kursu da uğur qazanır. Ölkəmiz müstəqil xarici siyasət yürüdür, hər bir məsələdə beynəlxalq güclərin diktəsi ilə deyil, məhz öz milli maraqları əsasında formalaşmış qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir.

Azərbaycan uzun illərdir ki, beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. Bu imicini getdikcə daha da möhkəmləndirir. Ölkəmiz həyata keçirilən siyasətin effektivliyi, sosial-iqtisadi uğurları, regional və qlobal proseslərə təsir imkanları, təşəbbüskarlıq və əsas icraçılarından olduğu layihələrlə bu gün böyük bir coğrafiyanın çox güclü, nüfuzlu aktoru kimi qəbul edilir.

Azərbaycan Cənubi Qafqaz geosiyasi məkanının aparıcı dövləti, əsas söz sahibidir. Xüsusilə son onilliklərdə çox mühüm uğurlar qazanmış, başqa dövlətlərlə ikitərəfli münasibətlərə, eləcə də regionumuzun geostrateji təhlükəsizliyinə əhəmiyyətli töhfələr vermişdir. Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəmizlə Azərbaycan regionunda yeni bir reallıq yaratmışdır. Bu reallıqla Cənubi Qafqazın böyük bir inkişaf yolu, yerləşdiyimiz coğrafiyada çox geniş əməkdaşlıq, qarşılıqlı fayda mühiti başlanır. Azərbaycan belə bir reallıqda inkişaf proseslərinə istiqamət verən, bölgəmizdəki sülh, təhlükəsizlik, dayanıqlı inkişaf mühtininin qoruyucusu missiyasını yerinə yetirən mövqeyini daha da möhkəmləndirir. Heç bir dövlətin, beynəlxalq qurumun asılılığında olmayan müstəqil dövlətimiz beynəlxalq strateji tərəfdaş kimi qlobal məkanda getdikcə daha böyük nüfuz qazanır.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması, ölkəmizi qardaş Türkiyə ilə birləşdirəcək Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivi, beynəlxalq ticarət üçün buradan ikinci bir nəfəsin, böyük bir imkanın yaradılması, Azərbaycanın qlobal kommunikasiya, logistika mərkəzinə çevrilməsi, gələcəklə bağlı aydın strateji təsəvvürlər və bu təsəvvürləri reallığa çevirməkdən ötrü sürətlə icra olunan layihələr yeni tarixi reallığın xoş məqamlarıdır.

İlham Əliyevin prinsipial mövqeyi

Dövlətimizin başçısı müstəqil siyasəti ilə dünyanın diqqətini çəkir

Əvvəli 1-ci səh.

Avropanın enerji təhlükəsizliyinin
əsas təminatçısı

Müstəqillik dövründə Azərbaycanın xarici siyasətində enerji amili çox mühüm rol oynayır və bu amil yenə də aktuallığında qalır. Ölkəmizin uzunmüddətli enerji siyasəti konkret strateji hədəflərə yönəlib. Hər bir hədəf üzrə də möhtəşəm nəticələr əldə olunub. Azərbaycan həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət nəticəsində bu gün növbəti özünün enerji təhlükəsizliyini ən yüksək səviyyədə təmin edə bilir, eyni zamanda Avropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarından biri kimi çıxış edir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şah əsərlərindən olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin tikintisi, obrazlı desək, "Üç dəniz əfsanəsi"nin reallığa çevrilməsi ilə Azərbaycan tarixdə ilk dəfə Xəzər və Aralıq dənizlərini birləşdirməyi bacardı. Xəzərin Şərqi sahilindən Avropa və beynəlxalq bazarlara çıxışını təmin edən tranzit ölkə statusu qazandı. Həm də bu statusu qazanmaqla məhdudlaşmadı. Sübut etdi ki, təkə enerji resurslarının təchizatında ən etibarlı tərəfdaş deyil, tranzitdə də eyni prinsiplərə sadıqdır, ən etibarlı tərəfdaşdır. Beynəlxalq güclərin enerji-kommunikasiya və digər bir çox əhəmiyyətli sahələrdə Azərbaycanla tərəfdaşlığı böyük istəklə davam etdirmələri də ölkəmizə olan sonsuz inamdan irəli gəlir. Bu etibar bir tərəfdən, ölkəmizin tərəfdaşlıq prinsiplərindən irəli gəlsə, digər tərəfdən də, dövlətimizin rəhbəri İlham Əliyevin zəmanəsinin parlaq liderlərindən biri kimi şəxsi keyfiyyətlərinin təzahürüdür. Qlobal proseslərin bütün iştirakçıları çox gözəl bilirlər ki, Azərbaycan Prezidenti verdiyi hər sözə imzası qədər sadıqdır. Ölkəmizin milli maraqları ilə bağlı məsələlərdə onu tutduğu qətiyyətli mövqedən çəkindirmək mümkün olmadığı kimi, heç bir təzyiq və təhdid də dövlət rəhbərimizi qarşılıqlı şəkildə razılaşdırılmış tərəfdaşlıq prinsiplərindən uzaqlaşdırmaq gücündə deyil.

Son illərdə Azərbaycanla enerji sahəsində tərəfdaşlıq müqavilələrinin müddətinin bir neçə on il uzadılması, həmçinin Avropa İttifaqı kimi nüfuzlu qurumların ölkəmizlə yeni memorandumlar, sənədlər imzalaması və bu sənədlərin enerji üzrə yeni çağırışlardan olan alternativ enerji sahəsində əmək-

daşlıq məsələlərini də ehtiva etməsi Azərbaycan dövlətinin və onun rəhbərinin nüfuzundan, Prezident İlham Əliyevə olan yüksək inamdan, uzaqgörən Lider kimi onun müəyyən etdiyi perspektivlərə əminlikdən irəli gəlir.

Azərbaycan qazının ixracı üçün yeni dəhliz açan və respublikanın tranzit ölkə potensialını daha da genişləndirən "Cənubi qaz dəhlizi" layihəsinin uğurla həyata keçirilməsi də bu inamın, əminliyin təntənəsidir. "Cənub qaz dəhlizi" tarixi nailiyyətdir və o, enerji təhlükəsizliyi və enerji şaxələndirilməsində müstəsna rol oynayır.

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan ötən ilin iyulunda enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalamışlar. Memorandum uğurla icra edilir. Ölkəmiz Avropa İttifaqı ilə bərabər, "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının üzvüdür.

Enerji məsələlərinə bir qədər geniş toxunmağımız heç də təsadüfi deyildir. Çünki bu gün enerji təhlükəsizliyi dünya siyasətinin, demək olar ki, ən aktual məsələlərindən birinə çevrilib. Strateji enerji mənbələri qlobal geosiyasi vəziyyətə əhəmiyyətli şəkildə təsir göstərir. İqtisadi və geosiyasi mövqeləri əsasən zəngin enerji resurslarına sahib olan ölkələr qazanırlar. Zəngin enerji ehtiyatlarına, inkişaf etmiş yanacaq və enerji infrastrukturuna, enerji sistemlərinə malik ölkə kimi, Azərbaycan, təbii ki, yaranmış vəziyyətdən öz milli maraqları baxımından faydalanmaq üçün bütün mövcud imkanları dəyərləndirir. Eyni zamanda ölkəmiz enerji təhlükəsizliyi məsələsində belə bir mövqe nümayiş etdirir ki, enerji resursları ölkələri və xalqları ayırmalı deyil, birləşdirməli, rəqabət və toqquşmalara yox, sülhə, beynəlxalq əməkdaşlığa, dayanıqlı inkişafa, insanların rifahına xidmət etməlidir.

Çoxşaxəli əməkdaşlıq əlaqələri

Azərbaycanın xarici siyasət prioritetləri konkret bir istiqamətlə məhdudlaşmır. Dövlətimiz milli maraqlarımıza uyğun olaraq bu siyasəti şaxələndirilmiş şəkildə aparır. Avroatlantik məkana inteqrasiya prosesləri ilə yanaşı, Şərqi ölkələri ilə çoxşaxəli əməkdaşlıq əlaqələrini də davamlı surətdə inkişaf etdirir.

Bu gün Azərbaycan təmsilçi sayına görə BMT-dən sonra dünyanın ikinci böyük təşkilatı olan Qoşulmama Hərə-

katının Sədri və bu qurumun ən fəal üzvlərindəndir. 2019-cu ildən başlanan sədrliyi dövründə Azərbaycanın bu qurumun inkişafına verdiyi tarixi töhfələrin ən layiqli qiyməti hərəkətə üzv dövlətlərin yekdil istəyi ilə ölkəmizin quruma sədrliyi müddətinin daha bir il də artırılması olmuşdur. Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatının beynəlxalq nüfuzu güclənmiş, qlobal proseslərə təsir imkanları genişlənmiş, təşkilatın institusional inkişafı, effektiv fəaliyyəti üçün bir sıra mühüm addımlar atılmış, o cümlədən parlament və gənclər şəbəkələri yaradılmışdır. Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə təşkilat xüsusilə pandemiya dövründə bir sıra qlobal çağırışları gündəmə gətirmiş, BMT səviyyəsində qərarların qəbuluna nail olmuşdur. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatındakı fəaliyyətini bu gün də uğurla davam etdirir, bu təşkilatın gücündən, səmərəliliyindən yararlanaraq bəşəriyyətin gələcəyi üçün faydalı işlər görməyə çalışır.

Azərbaycan hazırda qardaş Türkiyə ilə birgə türk dünyasının birliyi istiqamətində də ardıcıl fəaliyyət göstərir. Bu birliyin ən parlaq örnəyi Azərbaycanla qardaş Türkiyə arasında mövcud olan strateji müttəfiqlik münasibətləri, cəmiyyətlərimizin, dövlətlərimizin bir ailənin iki üzvü kimi doğmalığı, yaxınlığıdır. Bu gün Azərbaycan və Türkiyə böyük türk dünyasının əsas mərkəzidir. Bu mərkəzdən türk dünyasının ortaq keçmişindən ortaqlıq gələcəyinə doğru möhtəşəm yol başlanır. Özünü bu birlikdə görmək istəyən hər kəsə imkanlar yaradılır, müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, yeni dəyərlərin yaradılması üçün qapılar açılır. Bu birlik modeli dünyamızda xalqlar, mədəniyyətlər arasında dialoqa, qarşılıqlı sosial-iqtisadi faydalara, dilindən, dinindən, mədəniyyətindən, ölkəsindən asılı olmayaraq, hər kəsin sülh və əmin-amanlıq içində yaşamasına xidmət edir.

Azərbaycan indi bütün dünyada tolerantlıq, fərqli mədəniyyətlərə hörmət örnəyidir. Müxtəlif xalqların təmsilçiləri əsrlərdir ki, ölkəmizdə mehribanlıq şəraitində yaşayırlar, zəngin mədəniyyət yaradırlar. Etnik mənsubiyyətdən, dilindən, dinindən, mədəniyyət fərqiindən asılı olmayaraq, bütün vətəndaşların hüquqları bərabərdir və dövlət vətəndaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının qüdrətli qorantıdır.

Azərbaycanın xarici siyasət xəttində Qərb dövlətləri ilə münasibətlər də mühüm yer tutur. Yerləşdiyimiz əlverişli coğrafi mövqe, burada mövcud olan azad bazar iqtisadiyyatı mühiti, xarici sərmayədarların fəaliyyəti üçün yaradılmış şərait, ölkəmizin beynəlxalq siyasi nüfuzunun güclənməsi region dövlətlərini respublikamızla əməkdaşlığa cəlb edir. Buna paralel olaraq Azərbaycanla Şərqi ölkələri arasındakı əlaqələr də dinamik inkişaf yolundadır. Respublikamız bütün ölkələrlə münasibətlərdə bərabərhüquqluq, qarşılıqlı maraqlı prinsiplərini önə çəkir. Heç bir ölkənin bizim daxili işlərimizə qarışmasına imkan verilmir. Bu müstəqil siyasət möhkəm təməllərə əsaslanır.

Bu gün Azərbaycan özünün sosial-iqtisadi müstəqilliyini tam təmin edə bilib. Siyasi müstəqillik isə, məlum olduğu kimi, yalnız sosial-iqtisadi müstəqillik üçün əsaslar mövcud olduqdan sonra başlanır. Həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətlə, mövcud imkanlardan səmərəli istifadə əzmi ilə Azərbaycan hazırda bu sahədə nailiyyətlərini daha da genişləndirir. Vətəndaşlarımızın maddi rifah halının yaxşılaşdırılması, insanlarımızın firavan həyatının təmin olunması üçün ardıcıl işlər görülür. Bütün ölkəboyu infrastruktur layihələrinin icrası uğurla davam etdirilir.

Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəmizdən sonra Azərbaycan işğaldan azad edilmiş böyük bir ərazidə geniş bərpa-quruculuq tədbirlərini əzmlə həyata keçirir. Ölkəmiz erməni vandallarının 30 il ərzində daşını daş üstə qoymadıkları yurd yerlərimizdə bərpa-quruculuq işlərini öz maddi imkanları hesabına reallaşdırır. Qarabağ, Şərqi Zəngəzur bu gün böyük bir tikinti-abadlıq meydanını xatırladır. Əzli-əbədi yurdlarımız öz sahibinin sevgi dolu əli ilə yenidən dirçəlir, inkişaf axarına qovuşur, tədricən yurda dönən insanlarımızın doğma səsi, həniri ilə bu torpaqlarda yeni bir həyat başlanır. Artıq Böyük qayıdış proqramının icrası davam edir. Elin doğma yurdlarımıza köçü daha böyük vüsət alır.

Güclü dövlətin möhkəm siyasi iradəsi, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi müstəqil siyasətin ardıcıl nailiyyətləri Azərbaycanı da, Cənubi Qafqazı da dünyanın sülh, inkişaf, xoşbəxtlik məkanına çevirəcək.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*